

Frivilligpolitik for Ingeniører Uden Grænser

Baggrunden for at udforme en frivilligpolitik for Ingeniører Uden Grænser (IUG) er, at de frivillige udgør kernen i IUG's virke i Danmark og ude i verden. Derfor det er vigtigt at få et redskab, der kan angive rammerne for den frivillige indsats og sikre gensidig forventningsafstemning i forhold til et aktivt virke den frivillige og IUG imellem. Frivilligpolitikken dækker alle frivillige i IUG og er blevet til i dialog med frivillige i lokalgrupper og IUG's bestyrelse på grundlag af dialog og erfaringer fra den hidtidige praksis, som er udviklet siden stiftelsen af IUG Danmark i 2001.

Definition på en frivillig i IUG

I IUG er en frivillig er en person, som yder en ulønnet og kompetent indsats til gavn for IUG's mission og virke. At være frivillig i IUG er ensbetydende med at være et aktivt medlem – grundbetingelsen for et frivilligt virke i IUG er medlemskab af organisationen.

Frivillige arbejder på grundlag af IUG's vision for at støtte sårbare grupper gennem tekniske, bæredygtige og lokale løsninger; gennemføre udviklings- og nødhjælpsarbejde; skabe og dele viden og evner til at arbejde i en global udviklingskontekst.

De frivillige hos IUG fordele sig i forskellige kategorier med forskellig grad af ansvar og forpligtelse:

- a) Medlemmer, der har påtaget sig politisk-organisatorisk hverv i IUG's arbejdende bestyrelse.
- b) Medlemmer, der har forpligtet sig til at løfte fagligt og organisatorisk ansvar, fx som projektledere.
- c) Medlemmer, der bidrager på ad hoc basis i løsning af specifikke faglige, organisatoriske, kommunikative og praktiske opgaver.

Om IUGs arbejde og frivilliges virke

De opgaver, som frivillige i IUG løser, hverken kan eller skal erstatte staters forpligtelser. IUG bidrager til løsning af opgaver ud fra en medmenneskelig dimension som et supplement til staters ansvar for dækning af basale menneskelige og materielle behov. IUG er og vil være politisk neutral, men bidrager til udviklingen i lokalsamfund ved at levere teknisk-humanitære løsninger og inspirere til forbedringer for mennesker i sårbare livssituationer.

Frivillige kan ikke udføre opgaver, som er i modstrid med organisationens mål og retningslinjer. Nogle frivillige påtager sig roller og forpligter sig på – ulønnet - at løfte ansvar og opgaver, der andre steder varetages af lønnet arbejdskraft. Herunder fagteknisk- og projektstyringsansvar samt udviklingsfagligt ansvar. Eksempelvis varetagelse af rollen som projektleder og teknisk faglige opgaver såvel udvikling som implementering og monitorering. Frivilligt arbejde i IUG kan ikke anvises eller påbydes af offentlige myndigheder. Medlemmers frivillige indsats er grundpillen i IUG's virke.

IUG bistår og samarbejder med lokale og danske myndigheder, der varetager udviklings-, humanitære og beredskabsmæssige opgaver. IUG deltager i løsning af opgaver af

udviklings-, humanitær, beredskabs- og uddannelsesmæssig karakter alene eller i samarbejde med lokale myndigheder, organisationer eller foreninger i de lande, IUG arbejder i.

IUG arbejder altid i respekt for menneskerettigheder, miljøkonventioner, principper om gennemsigtighed og ansvarlighed etc.

IUG i Danmark

IUG's generalforsamling og bestyrelse beslutter den prioritering og de opgaver, som organisationen vil anvende sine ressourcer på jævnfør organisationens strategi. I overensstemmelse hermed kan der indgås aftaler med offentlige myndigheder eller andre partnere om samarbejde om projekter og løsning af konkrete opgaver. IUG kan påtage sig at løse professionelle opgaver, der forudsætter lønnet personale udover at delegerer ansvar til frivillige ift. udvikling, styring og løsning af opgaver.

Kvalitetssikring

De overordnede rammer for kravene til frivilliges kvalifikationer fastlægges af de respektive kompetente organer i IUG's organisation bestyrelse i samarbejde med Projekt-Vurderings-Gruppe (PVG) og sekretariatets chef (generalsekretæren). De aktive frivillige er organiseret i henholdsvis fagtematiske netværk og projektgrupper. Bestyrelsesmedlemmer og øvrige medlemmer er endvidere knyttet til forskellige grupper hhv. fundraising, kommunikation, økonomi, IT, medlemmer og lokalafdelinger. Det tilstræbes, at grupper og lokalafdelinger årligt drøfter evt. på første møde efter generalforsamlingen i IUG, hvordan man vil bidrage til at sikre motivationen og kvaliteten i det frivillige arbejde og efterleve indholdet i frivilligpolitikken.

Kriterier for rekruttering

IUG tilslutter sig principper om at mennesker ikke må forskelsbehandles. Det gælder også for de mennesker, som indgår i det frivillige arbejde. Derfor er IUG åben for alle, som ønsker at yde en frivillig indsats inden for de af IUG fastsatte formål og rammer. IUG er ikke-diskriminerende og tilstræber at være inkluderende i sin rekrutteringspraksis. IUG tilrettelægger sin rekruttering og planlægger sine aktiviteter, således at personer, der repræsenterer forskellige kompetencer og erfaringer, kan indgå i organisationens virke. IUG rekrutterer frivillige i overensstemmelse med sin mission med det primære formål at imødekomme humanitære og udviklingsmæssige behov af teknisk karakter for verdens fattigste.

Ansvar og forventning til frivilligt virke samt til IUG's ledelse

Frivillige i IUG har en række rettigheder, men man påtager sig også et ansvar i forhold til organisationen. Samtidig har IUG's organisation (bestyrelsen) ansvar for, at rammer og indhold for den frivillige indsats er optimale. Det er en forudsætning, at personer, der bidrager til IUG's arbejde og deltager i fagtematiske grupper og projektgrupper er medlemmer af IUG og personer, der bidrager på ad hoc basis bør ligeledes tegne medlemskab, hvilket sikrer de løbende modtager information om IUG's arbejde og muligheder for at bidrage. Bestyrelsen kan undtagelsesvist træffe beslutning om deltagelse

i frivilligt arbejde uden medlemskab af IUG. For længerevarende opgaver og udsendelser udfyldes og underskrives en "Frivillig-aftale" eller for studerende en "Praktik-aftale" med alle frivillige som grundlag for samarbejdet. Aftalen skal som minimum indeholde overordnet jobbeskrivelse/Terms of Reference samt personlige data vedr. den frivillige og oplysninger på pårørende ved udsendelse. Her henvises til Projektledelses Manualen. Efter behov indføjes detaljeret beskrivelse af konkrete opgaver og aftaler om varighed og indhold af indsatsen.

Politik angående dokumentation/formidling, inkl. billeder og video

For at IUG fortsat kan udvikle sig som organisation - og tiltrække frivillige, medlemmer og donorer - er formidling af resultater gennem en vedkommende kommunikation central. Gode og personlige historier fra frivillige og samarbejdspartnere ude og hjemme er afgørende komponenter. Frivillige bidrager som skribenter og fotografer til historier til egne og andre medier. IUG's Kommunikationsgruppe er ansvarlig for det samlede kommunikationsarbejde og principper herfor. Når frivillige i IUG interviewer, tager billeder eller optager video skal det sikres, at der er fælles forståelse af/klare aftaler om, hvordan det givne stykke indhold må bruges og på hvilke platforme. Fotos og filmoptagelser af hverdagslivet i lokalområderne er med til at gøre IUG's kommunikation nærværende og sætte projekter i kontekst. I forbindelse med sådanne optagelser skal IUG frivillige altid bede om lov til at fotografere/filme og i øvrige udvise respekt for kultur og privatliv. Der forventes ikke skriftlige aftaler. Som udgangspunkt får IUG fuld og ubegrænset brugsret over materiale.

Velkomst og introduktion

Når frivillige henvender sig til IUG er følgende udgangspunktet for fremtidigt engagement i IUG:

- Frivillige vil blive positivt modtaget og få en invitation til et informationsmøde med henblik på at afdække forventninger og muligheder for at indgå i frivilligt arbejde.
- Frivillige vil få den fornødne introduktion til opgaver og viden om, hvad der forventes ved engagement i de respektive kategorier.
- Frivillige skal gøres bekendte med, hvem der er ansvarlig for det konkrete aktivitet/projekt og hvem der kan give vejledning eller være problemløser. (ofte frivillige i kategori a)
- Frivillighed forpligter idet IUG igennem sit virke indgår aftaler med lokalsamfund om at sikre bedre livsvilkår og disse aftaler skal indfries med maksimal fokus på kvalitet og timelighed i arbejdet.

Sekretariatet har ansvar for:

- At besvare alle henvendelser hurtigst muligt og tilbyde nye frivillige deltagelse i informationsmøde med henblik på at introducere IUG's virke, at vejlede og foreslå en projektgruppe eller fagtematisk netværk, som passer til den frivilliges evner og tid. Afslag skal begrundes.
- At tilbyde relevant introduktion og redegøre for rammerne for frivilligt engagement i IUG, der forudsætter høj grad af selvstændighed og ansvar i forhold til de sårbare befolkningsgrupper IUG arbejder for.

- At sikre, at der er en person i relevante projektgruppe eller fagtematisk netværk, som på en kvalificeret måde kan involvere, instruere og vejlede nytilkomne frivillige.
- At sikre, at den frivillige er informeret om IUG's strategi, historie, idégrundlag, struktur og beslutningsveje.

Ansvars- og opgave fordeling ift. frivilligt arbejde i IUG:

Frivillige får mulighed for:

- Personlig udvikling og faglig udfordring samt glæden ved at hjælpe andre.
- Tilbagemeldinger om løsning af opgaven med henblik på en bedre indsats.
- at kunne tilkendegive deres mening, deltage i IUG's organisation og være med til at udvikle IUG's arbejde.
- Frivillige har ret til at få dækket omkostninger forbundet med opgaven i henhold til IUG's regler herom.

IUG's organisation har ansvar for:

- At pleje frivilligt engagement gennem regelmæssig dialog og påskønnelse af indsatsen og være opmærksom på mulighed for at delegerer opgaver, der kan medvirke til at fastholde og inkludere andre frivillige.
- At skabe mulighed for at frivillige kan udvikle og kvalificere sig personligt og fagligt.
- At være åben for forandring i måden at arbejde på og at tilpasse opgaver til nye frivillige.
- At sikre, at den frivillige er orienteret om regler, rammer og ansvaret der følger opgaver.
- At følge op på det frivilliges arbejde og sikre, at arbejdet bliver udført efter bestyrelsens anvisninger.
- At formidle tilbud og motivere den frivillige til deltagelse i mødevirksomhed.

IUG's bestyrelse har ansvar for:

- At sikre det økonomiske grundlag for det frivillige arbejde og opstille regler for, hvad der refunderes i forhold til udgifter ved frivilligt virke (her henvises til IUGs rejsevejledning).
- At sikre et godt og trygt arbejdsmiljø herunder gøre en indsats for at forebygge ulykker og sikkerhedsrisici under missioner.
- At forsikre alle i frivilligt arbejde og at informere om mulighederne for hjælp til frivillige ved uheld eller voldsomme hændelser forbundet med den frivilliges indsats.
- At kontrollere bevillingers anvendelse og gribe ind, hvis der er tegn på uregelmæssigheder.
- I forbindelse med udsendelse - Økonomisk omkostningsdækning og forsikring
- At indhente børneattester i forhold til frivilliges virke i projekter eller aktiviteter hvori børn deltager.

IUG grupper:

- Har pligt til ved uoverensstemmelser mellem frivillige at søge en mindelig løsning eventuelt ved hjælp fra Bestyrelse/Sekretariatet.

- Misbrug af IUG's navn, logo eller midler skal straks påtales og håndteres ifølge vedtægterne og IUG's antikorrupsionspolitik.

Frivillige har ansvar for:

- At kende grundlaget for IUGs virke, vision og mission, samt organisation og beslutningsveje.
- At bidrage positivt til IUG's omdømme i samfundet hjemme og ude i relation med partnere lokalt og lokale myndigheder.
- At tage ansvar og selvstændigt udføre opgaver i overensstemmelse med IUG's grundlag og følge instrukser og anviste regler.
- At imødekomme lokalsamfund med respekt for deres viden, behov og ønsker til indsats.
- At kontakte den ansvarlige projektleder/ IUG's generalsekretær, hvis der opstår problemer.
- At deltage i møder, arrangementer og kurser, som er nødvendige for varetagelse af aktiviteten.
- At forvalte betroede midler i overensstemmelse med det bevilgede formål og sikre dokumentation og rapportering.
- At møde andre mennesker og deres behov med respekt og værdighed. Der lægges vægt på, at frivillige forstår gensidig anerkendelse af viden og kunnen samt kender rammerne for indsatsen og deres kompetence.

April 2018